

Sygn. akt I ACa 155/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg (spr.) SSA Paweł Rygiel
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w N.

o ustalenie nieważności uchwały

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 17 grudnia 2015 r. sygn. akt I C 836/15

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Sławomir Jamróg SSA Andrzej Struzik SSA Paweł Rygiel

Sygn. akt I ACa 155/16

UZASADNIENIE

Powódka M. P. domagała się stwierdzenia nieważności uchwały Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w N. nr (...) podjętej na poszczególnych częściach Walnego Zgromadzenia między 08 a 19 czerwca 2015 roku w sprawie podziału wyniku finansowego (...)za 2014 rok oraz pokrycia niedoborów - z powodu podjęcia jej w sposób sprzeczny z ustawą, tj. z naruszeniem art.8⁽⁽³⁾⁾ust.10 i 12 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i(...)statutu spółdzielni.

Powódka twierdziła, iż w dniu 25 maja 2015 roku został wyłożony do wglądu projekt uchwały zawierający szczegółowy podział wyniku finansowego za 2014 rok. Projekt ten zgodnie z pkt. (...)porządku obrad miał być przedmiotem głosowania podczas Walnego Zgromadzenia (...)w poszczególnych Zespołach (...) (tzw. (...) (...)). Zdaniem powódki w dniu 05 czerwca 2015 roku, tj. na trzy dni przed pierwszą częścią Walnego Zgromadzenia wyłożono do wglądu jednak zmienioną wersję projektu uchwały, w której dokonano odmiennych przesunięć środków finansowych pomiędzy poszczególne (...) (...)

Wyłożenie nowej wersji projektu na 3 dni przed rozpoczęciem pierwszej części Walnego Zgromadzenia stanowi w ocenie powódki naruszenie bezwzględnie obowiązującego przepisu art.8³ ust. 10 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który dla zgłaszania projektów wyznacza termin co najmniej 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem lub jego pierwszą częścią. Taki sposób procedowania naruszył prawo członków do zgłaszania poprawek do projektu zgodnie z dyspozycją art.8³ ust.12 powołanej ustawy – nie później niż 3 dni przed walnym zgromadzeniem.

Uchybienia te według powódki wskazują, że przedmiotowa uchwała jest nieważna.

Strona pozwana (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa.

Strona pozwana przyznała, iż w czasie zebrań poszczególnych części Walnego Zgromadzenia, które odbywały się od 08 czerwca 2015 roku do 19 czerwca 2015 roku zgodnie z pkt.(...)porządku obrad przedmiotem było podjęcie uchwały w sprawie podziału wyniku finansowego(...)za 2014 rok. Projekt uchwały w tej kwestii rzeczywiście był wystawiony do wglądu w dniu 25 maja 2015 roku. Zdaniem pozwanej członkowie zarządu jako członkowie spółdzielni mieli prawo zgłoszenia poprawek. Zmiana projektu na trzy dni przed posiedzeniem pierwszej części Walnego Zgromadzenia była konieczna w związku z prawomocnością wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu w sprawie do sygn. akt I C 885/14 w związku z oddaleniem apelacji w dniu 03 czerwca 2015 roku przez Sąd Apelacyjny w Krakowie. Zdaniem strony pozwanej wyrok ten przesądził zasadę równego podziału środków pomiędzy członków. Członkowie Walnego Zgromadzenia znali treść zmienionego projektu uchwały, nad którą głosowali, ponieważ była ona objaśniona przez księgową K. B.. Według strony pozwanej przedmiotowa uchwała została nadto już prawnie skonsumowana, gdyż doszło do rozdziału pożytków, co rodzi nieodwracalne skutki. Ustalenie zaś nieważności uchwały wiązałoby się z koniecznością dokonania zwrotu już rozdysponowanych środków i podniesienia czynszów w (...)

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015r. sygn.. akt I C 836/15 Sąd Okręgowy w Nowym Sączu ustalił nieważność uchwały (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w N. nr (...) w sprawie podziału wyniku finansowego (...) Spółdzielni Mieszkaniowej za rok 2014 oraz pokrycia niedoborów podjętą na pięciu częściach Walnego Zgromadzenia w dniach 8, 10, 15, 17 i 19 czerwca 2015 roku (pkt I) i zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 397,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 197,00zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia:

Powódka M. P. od wielu lat jest członkiem (...) w (...) (...)

W ramach strony pozwanej - (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w N. (...)– funkcjonuje od lat 80-tych pięć Zarządów (...)– tzw. (...) nr(...) (...) nr(...) (...) nr(...) (...) nr(...)i (...) nr(...)Od początku wyodrębnienia (...) (...)tj. od około 1986 roku w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej przyjęta została praktyka, iż każdy (...) pozostaje na własnym rozrachunku, tj. środki wypracowane w danym (...)ie są przeznaczane dla członków zamieszkujących na danym osiedlu i nie są przekazywane do Spółdzielni celem podziału pomiędzy wszystkich członków. W związku z wyodrębnieniem (...)ów zgodnie z (...)statutu (...) Walne Zgromadzenie dzieli się na pięć wyodrębnionych osiedli. Z treści(...)statutu wynika, iż Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd przynajmniej raz w roku w terminie do 30 czerwca. Po myśli (...)o czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia zawiadamia się na piśmie członków spółdzielni co najmniej 21 dni przed terminem posiedzenia pierwszej części Walnego Zgromadzenia. Projekty uchwał, które mają być przedmiotem obrad wyklada się w lokalu spółdzielni co najmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia pierwszej części Walnego Zgromadzenia w celu umożliwienia członkom zapoznania się z tym dokumentami. Inicjatywa do opracowania

projektów uchwał zgodnie ze statutem (...) służy zarządowi oraz członkom spółdzielni przy poparciu projektu przez co najmniej 10 członków. Zarząd z własnej inicjatywy może dokonywać zmian porządku obrad Walnego Zgromadzenia. Członkowie mają prawo zgłaszania poprawek do projektów uchwał nie później niż na 3 dni przed posiedzeniem pierwszej części Walnego Zgromadzenia. Obowiązkiem zarządu jest przygotowanie pod względem formalnym i przedłożenie pod głosowanie na Walnym Zgromadzeniu projektów uchwał i poprawek zgłoszonych przez członków spółdzielni. Zarząd (...) w N. jest dwuosobowy. Funkcje prezesa zarządu sprawuje J. I., zastępcą prezesa zarządu jest R. J.. W maju 2015 roku zarząd (...) zwołał Walne Zgromadzenie w podziale na części według (...)ów wyznaczając je na okres od 08 czerwca 2015 roku do 19 czerwca 2015 roku. W porządku obrad w pkt. (...)przewidziano podjęcie uchwały w sprawie podziału wyniku finansowego (...) za 2014 roku. Wraz ze zwołaniem Walnego Zgromadzenia i wskazaniem porządku obrad przygotowany został projekt uchwały „nr (...)” w sprawie podziału wyniku finansowego (...) za 2014 rok oraz pokrycia niedoborów, który dotyczył podziału wyniku finansowego netto w kwocie 2 123 731,01 złotych. Założeniem tego projektu był podział środków w ten sposób, że środki wypracowane w danym (...)ie były dzielone w ramach tego (...) (...) Przy tym projekcie rozpiętość podziału środków między (...)ami wahała się od 17 groszy za metr powierzchni do 54 groszy za metr. Projekt ten został wystawiony do wglądu w siedzibie zarządu. Z projektem uchwały zaznajamiali się członkowie spółdzielni. Z projektem zapoznała się powódka M. P. w dniu 27 maja 2015 roku. Przed Sądem Okręgowym w Nowym Sączu w sprawie do sygn. akt. I C 885/14 z powództwa K. W. toczyło się postępowanie o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w N. nr (...)z dnia 18 czerwca 2014 roku w sprawie rozpatrzenia i przyjęcia wniosków wynikających z protokołu lustracji pełnej przeprowadzonej w (...) za lata 2010-2012 w następującej treści: „wniosek będzie realizowany w ten sposób, że od 01.01.2015 roku dochody uzyskiwane z nieruchomości stanowiących własność (...) oraz gruntów będących w użytkowaniu wieczystym (...) będą dzielone na dotychczasowej zasadzie”. Wyrokiem z dnia 27 stycznia 2015 roku sygn.. akt I C 885/14 Sąd powództwo uwzględnił, uchylił przedmiotową uchwałę uznając, że z uwagi na jej ogólnikowość i blankietowość każdy sposób rozliczenia mógłby zostać pod nią subsumowany, o ile wykazane by zostało, że był dotychczas stosowany. Apelacja od tego wyroku została oddalona. W związku z oddaleniem apelacji w sprawie I C 885/14 przez Sąd Apelacyjny w Krakowie J. I. działając nie jako prezes zarządu lecz jako członek spółdzielni pismem z dnia 03 czerwca 2015 roku skierowanym do (...)wniósł z powołaniem na § (...)statutu o zmianę treści projektu uchwały nr(...)zgodnie z treścią w/w wyroków. Wniosek ten poparł R. J. działając również jako członek spółdzielni. Wniosek został wpisany do dziennika korespondencji (...) pod poz.(...)z datą 03 czerwca 2015 roku jako wniosek o zmianę projektu uchwały. W oparciu o ten wniosek księgowa (...) K. B. na polecenie zarządu w osobach J. I. i R. J. sporządziła w dniu 03 czerwca 2015 roku nowy projekt uchwały oznaczony jako (...) dotyczący podziału kwoty 2 123 731,01 złotych. Projekt ten zakładał podział środków po równo dla wszystkich członków spółdzielni według powierzchni mieszkalnej każdego (...) (...)Projekt uśredniał podział środków na kwotę 42 groszy za metr powierzchni w każdym (...)ie. Powódka M. P. w dniu 5 czerwca 2015 roku ponownie zapoznała się z projektami uchwał na walne zgromadzenie zaplanowane na czerwiec 2015 roku. Podpisując się na liście stwierdziła, że przedłożony projekt uchwały nr(...)roku stanowi zmianę merytoryczną w 100 % w stosunku do pierwotnego projektu oraz, że nie jest ona w stanie z uwagi na termin złożyć poprawki do uchwały.

Walne Zgromadzenie odbyło się w poszczególnych częściach ((...) (...)) zgodnie z planem między 08 czerwca 2015 roku a 19 czerwca 2015 roku. Do uchwały nr (...)w terminie zakreślonym statutem poprawkę zgłosili członkowie przy ul. (...) w zakresie przeznaczenia dodatniego wyniku w (...) (...) obradach poszczególnych części Walnego Zgromadzenia uczestniczył zarząd oraz księgowa K. B., która referowała sposób podziału wyniki finansowego z zaznaczeniem, że różni się on od dotychczasowego sposobu podziału. Głosowanie odbyło się w ten sposób, iż najpierw głosowano poprawkę do uchwały nr (...)zgłoszoną przez członków nieruchomości przy ul. (...), następnie głosowano nad projektem uchwały nr (...) w wersji z 03 czerwca 2015 roku z poprawką, a następnie głosowano nad projektem uchwały nr(...)w wersji z 03 czerwca 2015 roku. Nie głosowano natomiast nad pierwotnym projektem uchwały oznaczonym jako „uchwała nr (...) wyniku przeprowadzonych głosowań w poszczególnych (...)jach poprawka członków spółdzielni przy ul. (...) nie została przyjęta. Nie została przyjęta też uchwała nr(...)roku z tą poprawką. Przyjęto natomiast uchwałę nr (...)w wersji z dnia 03 czerwca 2015 roku. .

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Odwołując się do stanowiska wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2008 roku (IV CSK 462/07, LEX 368445,

z dnia 18 marca 2010 roku (V CSK 260/09, . OSNC - ZD 2010, Nr 4, poz. 106) oraz z dnia 15 lipca 2010 roku IV CSK 24/10, (OSNC 2011/3/30).) Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo o ustalenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni wynika z art. 42 § 9 prawa spółdzielczego. Jego podstawę stanowi art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 § 1 lub 2 k.c. Każdy członek spółdzielni mieszkaniowej a więc także powódka ma interes prawny we wniesieniu powództwa o stwierdzenie niezgodności z prawem uchwały walnego zgromadzenia, tym bardziej, że zaskarżona uchwała dotyczy podziału wyniku finansowego (...) za 2014 rok, co dotyka bezpośrednio praw powódki w zakresie praw i obowiązków majątkowych jako członka spółdzielni .

Sąd Okręgowy powołał się na przepisy art.8⁽³⁾ ust. 10 -13 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U.2013.1222 j.t. , dalej ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych lub u.s.m.) i wskazał, że zgodnie z tymi przepisami projekty uchwał i żądania zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad walnego zgromadzenia lub jego wszystkich części mają prawo zgłaszać: zarząd, rada nadzorcza i członkowie. Projekty uchwał, w tym uchwał przygotowanych w wyniku tych żądań, powinny być wykładane na co najmniej 14 dni przed terminem walnego zgromadzenia lub jego pierwszej części. Członkowie mają prawo zgłaszać projekty uchwał i żądania, w terminie do 15 dni przed dniem posiedzenia walnego zgromadzenia lub jego pierwszej części. Projekt uchwały zgłaszanej przez członków spółdzielni musi być poparty przez co najmniej 10 członków. Członkowie mieli ma prawo zgłaszania poprawek do projektów uchwał nie później niż na 3 dni przed posiedzeniem walnego zgromadzenia lub jego pierwszej części. Zarząd jest zobowiązany do przygotowania pod względem formalnym i przedłożenia pod głosowanie na walnym zgromadzeniu projektów uchwał i poprawek zgłoszonych przez członków spółdzielni. Powtórzenie tych regulacji zawiera § (...)statutu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. W paragrafie(...)statutu(...)uregulowano tryb głosowania nad projektami uchwał. Głosowanie odbywa się w ten sposób, iż najpierw poddaje się pod głosowanie poprawki, w pierwszej kolejności poprawki najdalej idące, a następnie projekt uchwały z przyjętymi poprawkami. Wątpliwości Sądu budziło czy pismo z 3 czerwca 2015 roku (k. 25) skierowane do (...) przez J. I. i poparte przez R. J. stanowił faktycznie poprawkę do uchwały nr (...). Z jednej bowiem strony osoby te były członkami spółdzielni ,z drugiej zaś wchodzili oni w skład zarządu spółdzielni a w dzienniku korespondencji odnotowano pod poz. 3183 (k. 68), że pismo to stanowi wniosek o zmianę projektu uchwały. Sąd przyjął, że charakter pisma z dnia 3 czerwca 2015 roku wskazuje jednak, że jest to wniosek o zmianę uchwały a nie poprawka. Słowo „poprawka” w języku polskim oznacza korektę lub modyfikację w stosunku do czegoś. Natomiast wniosek J. I. z dnia 03 czerwca 2015 roku (k. 25) nie zawiera elementów dotykające projektowanej uchwały lecz zawiera pełną zmianę treści projektu uchwały nr (...)zgodnie z dokonana przez zarząd interpretacją wyroku wydanego w sprawie I C 885/14 w ten sposób, iż nadwyżka spółdzielni powinna być podzielona równo pomiędzy poszczególnych członków. Przykładem poprawki jest zgłoszona przez mieszkańców nieruchomości przy ul. (...) (k. 41). Natomiast zmiana dokonana przez dwóch członków zarządu spowodowała przygotowanie zupełnie innej redakcji uchwały z powołaniem na stanowisko sądu mimo, że z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji w sprawie I C 885/14 oraz oddalającego apelację wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 03 czerwca 2015 roku sygn. I ACa 411/15 wynika, iż uchwała Walnego Zgromadzenia pozwanej spółdzielni nr(...)z dnia 18 czerwca 2014 roku w sprawie rozpatrzenia i przyjęcia wniosków wynikających z protokołu lustracji pełnej przeprowadzonej w(...)za lata 2010-2012 została uchylona z powodu ogólności i niedookreśloności . Nowy projekt uchwały nr(...)(k. 12-13) został więc sporządzony z naruszeniem 14 dniowego terminu wynikającego z art. art. 8⁽³⁾ ust. 10.Zawiera on zupełnie odmienne matematyczne wyliczenia co do podziału kwoty 2 123 731,01 złotych w stosunku do pierwotnego projektu.

Nawet jednak gdyby była to poprawka to i tak niedopuszczalnym było sporządzania nowego projektu uchwały nr (...)(k. 12-13) w stosunku do pierwotnego projektu uchwały (...)(k. 9-10) prawidłowo wyłożonego na co najmniej 14 dni przed terminem posiedzenia pierwszej części walnego zgromadzenia zgodnie z art. 8⁽³⁾ ust. 10 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Z paragrafu (...) statutu wynika ponadto, że najpierw powinno głosować się poprawki (tak jak uczyniono to w odniesieniu do poprawki zgłoszonej przez mieszkańców przy ul. (...)), a następnie uchwałę z przyjętymi poprawkami. Tymczasem w tym przypadku taki tryb nie został zachowany a pierwotny projekt uchwały (k. 9-10) nie był w ogóle przedmiotem procedowania na częściach Walnego Zgromadzenia a głosowano jedynie sporządzony po 03 czerwca 2015 roku (k. 12-13) . Tymczasem jak wynika z listy (k 67) z pierwotnym projektem

do dnia 03 czerwca 2015 roku zapoznawali się zainteresowani członkowie spółdzielni, w tym powódka. W dniu 05 czerwca 2015 roku powódka ponownie miała dostęp do dokumentów i słusznie stwierdziła w formie adnotacji (k. 68/2) - w związku z lekturą projektu uchwały(...)– że zmieniona została zasada rozliczeń. Przegłosowano więc nie poprawkę lecz nowy projekt uchwały w wersji zaproponowanej przez zarząd w oparciu o wniosek J. I. zgłoszony 03 czerwca 2015 roku (k. 44).Wprowadzenie takich zmian do projektu uchwały nr (...)nastąpiło z uchybieniem terminu do zgłaszania projektów i miało wpływ na jej treść. Pierwotny projekt uchwały nr(...) (k. 9-10) został wyłożony w dniu 25 maja 2015r. z zachowaniem minimalnego terminu 14 dni wynikającego z art.8⁽³⁾ust.10 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Natomiast w dniu 5 czerwca 2015 roku zatem na trzy dni przed rozpoczęciem pierwszej części wyłożono do wglądu nie poprawkę lecz nowy, zmieniony projekt uchwały. R. J. i J. I. jako członkowie spółdzielni posiadali prawo do złożenia w dniu 3 czerwca 2015 roku poprawki do uchwały. Zakładając , że ich propozycja stanowiła poprawkę to powinna zostać poddana pod głosowanie właśnie jako poprawka, tak jak poprawka zgłoszona przez mieszkańców budynku (...) nie zaś jako nowy projekt uchwały. Na podstawie ust.13 art. 8⁽³⁾ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych zarząd był zobligowany do przygotowanie pod względem formalnym i poddania pod głosowanie zgłoszonej poprawki, ale nie zamiast, lecz obok pierwotnego projektu uchwały wyłożonego w dniu 25 maja 2015 roku. Rację ma więc powódka podnosząc, że członkowie wobec tak nagłej zmiany projektu zostali pozbawieni prawa zgłoszenia do niego poprawek. Powyższe uchybienia proceduralne miały wpływ na treść podjętej zaskarżonej uchwały, ponieważ w istocie głosowaniu zostały podane inne rozliczenia, a pierwotny projekt uchwały w ogóle nie został poddany pod rozważenie. Po części też Sąd podzielił stanowisko powódki, iż członkowie walnego zgromadzenia zostali wprowadzeni w błąd co do projektu, nad którym głosowali. Co prawda główna księgowa K. B. na każdej części walnego zgromadzenia wyjaśniła, iż głosowanie dotyczy zmienionego projektu uchwały nr (...)w związku z wyrokiem w sprawie I C 885/14 i przedstawiała sposób dokonania rozliczeń jakie miała ustalać uchwała, jednak zarząd z uwagi na biegnące terminy nie miał prawa tworzyć w związku z tym nowego projektu uchwały na 3 dni przed rozpoczęciem pierwszej części Walnego Zgromadzenia i to nawet wtedy, gdy dokonywał interpretacji powołanego prawomocnego wyroku w sprawie I C 885/14. Mógł natomiast – czego nie uczynił – sporządzić poprawkę do uchwały nr (...)roku i poddać ją pod głosowanie, przed głosowaniem nad pierwotnym projektem uchwały z maja 2015 roku. Naruszenia art.8⁽³⁾ ust. 10 i 12 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych miały wpływ na treść uchwały nr (...)co skutkowało uwzględnieniem powództwa.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucając: - naruszenie art. 42 §2 ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo Spółdzielcze (tekst jedn. Dzu. U. 2013r. poz. 1443, dalej Prawo spółdzielcze) poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że uchwała nr(...)jest sprzeczna z ustawą a zatem jest uchwałą nieważną,

- naruszenie przepisów prawa procesowego a to art. 233 k.p.c. w zw. z art. 8⁽³⁾ust. 10 i 12 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz. U. 2003r. poz. 1022) i w zw. z (...)Statutu pozwanej poprzez uznanie , że zaskarżona uchwała na skutek naruszeń proceduralnych , które miały wpływ na treść uchwały nr (...)jest nieważna ,

- błąd formalny poprzez uznanie konieczność głosowania nad pierwotna uchwałą , w sytuacji gdy pierwotna uchwała była niezgodna z prawem spółdzielczym i prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 czerwca 2015r. sygn.. akt I ACa 411/15 .

Strona pozwana wniosła o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Wbrew zarzutom apelacji wyrok tut. Sądu wydany w sprawie I ACa 411/15 (I C 885/14) nie przesądza niezgodności z prawem uchwały, której projekt wyłożono w odpowiednim czasie i który miał być objęty porządkiem obrad. Co do zasady Sąd Apelacyjny podziela stanowisko wyrażone przez tut. Sąd w uzasadnieniu wyroku z dnia 3 czerwca 2015r. I ACa 411/15, że ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych zawiera szczególną regulację dotyczącą przeznaczenia pożytków i innych przychodów z nieruchomości wspólnej oraz pożytków i innych przychodów z własnej działalności gospodarczej spółdzielni. Stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych pożytki i inne przychody z nieruchomości wspólnej służą pokrywaniu wydatków związanych z jej eksploatacją i utrzymaniem, a w części przekraczającej te wydatki przypadają właścicielom lokali proporcjonalnie do ich udziałów w nieruchomości wspólnej. Zgodnie z art. 5 ust. 2 tej ustawy pożytki i inne przychody z własnej działalności gospodarczej spółdzielnia może przeznaczyć na pokrycie wydatków związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w zakresie obciążającym członków oraz na prowadzenie działalności społecznej i oświatowej. Regulacja zawarta w art. 5 ust. 1 stanowi przepis bezwzględnie obowiązujący, zaś regulacja zawarta w art. 5 ust. 2 pozostawiając spółdzielni wybór co do przeznaczenia środków pozwala na określenie tych zasad w statucie lub stosownym regulaminie. Przepisy ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych grupują przychody jako: pochodzące od członków spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali, osób nie będących członkami spółdzielni, którym takie prawa przysługują, członków spółdzielni będących właścicielami lokali i właścicieli lokali niebędących członkami spółdzielni. Te przychody służą celom, z którymi wiąże się obowiązek ich wpłaty, a ewentualna różnica między kosztami eksploatacji i utrzymania danej nieruchomości zarządzanej przez spółdzielnię a przychodami z wymienionych opłat zgodnie z art. 6 obligatoryjnie zwiększa odpowiednio przychody lub kosztów eksploatacji danej nieruchomości w roku następnym. Druga grupa to przychody i inne pożytki z nieruchomości wspólnej i służy wyłącznie pokrywaniu wydatków związanych z jej eksploatacją i utrzymaniem, a w części przekraczającej te wydatki przypada właścicielom lokali proporcjonalnie do ich udziałów w nieruchomości wspólnej. Trzecia grupa, to przychody z własnej działalności gospodarczej spółdzielni, a zatem działalności prowadzonej z wykorzystaniem jej mienia. Te przychody nie są przeznaczone na tę nieruchomość, w związku z którą powstały, ale spółdzielnia może je przeznaczyć na pokrycie wydatków związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w zakresie obciążającym członków oraz na prowadzenie działalności społecznej, oświatowej i kulturalnej. Co do zasady nie ma więc przeszkód do podjęcia uchwały o sposobie podziału wyniku finansowego natomiast sposób tego podziału powinien być weryfikowany przez pryzmat zasad wynikających z art. 4, art. 5 i art. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz wynikającej z art. 18 prawa spółdzielczego zasady równości praw i obowiązków wynikających z członkostwa spółdzielni. Dla oceny czy pierwotny projekt uchwały dotyczącej podziału środków wypracowanych w danym (...)ie narusza zasady wynikające z ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych konieczne byłoby prowadzenie dowodów na okoliczność źródła uzyskania tych środków, w tym badanie czy środki pochodzą z działalności gospodarczej spółdzielni prowadzonej w obszarze danego (...) czy też środki te stanowią pożytek z nieruchomości. Ustalenia dokonane w sprawie nie pozwalają na dokonanie takiej oceny a strona pozwana nie podniosła odpowiednich zarzutów wskazujących na naruszenie przepisów o postępowaniu w tym zakresie. Nie wiadomo więc nawet czy pierwotny projekt był sprzeczny z ustawowymi zasadami podziału środków spółdzielni. Słusznie też Sąd Okręgowy zwrócił też uwagę, że przytoczone przez tut. Sąd stanowisko miało charakter ogólny a przyczyna uchylecia poprzedniej uchwały była jej nieprecyzyjność.

Sąd Apelacyjny podziela także stanowisko Sądu Okręgowego, że doszło w tym przypadku do sporządzania nowego projektu uchwały nr (...)a wcześniej wyłożony nie był przedmiotem procedowania na częściach Walnego Zgromadzenia. De facto więc głosowano nad projektem uchwały, który nie był znany ogółowi członkom spółdzielni skoro domniemanie faktyczne wynikające z okresu wyłożenia zostało obalone. Projekt wcześniej przygotowany nie był objęty porządkiem obrad. Zgodnie z ustawą o spółdzielniach mieszkaniowych członkowie mogą zgłaszać poprawki jednakże z zeznań K. B. wynika, że zmianę przygotowała ona jako nowy projekt uchwały a nie jako poprawkę do wcześniejszego projektu. Członkowie przegłosowali więc projekt przygotowany przez zarząd, który nie był wyłożony w odpowiednim czasie i członkowie nie mogli się z nim zapoznać w odpowiednim czasie. Należy przypomnieć, że zgodnie z ustawą o spółdzielniach mieszkaniowych projekty wszystkich uchwał powinny być wykładane co najmniej 14 dni przed terminem walnego zgromadzenia lub jego pierwszej części (art. 83 ust. 10). Podobną regulację zawiera §109 statutu. Przepis art. 83 reguluje także dalsze terminy zgłaszania poprawek. Zasady te nie mogą być zmieniane

dowolnie i arbitralnie przez organy spółdzielni mieszkaniowej (por. powołany wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2015 r. Sygn. akt II CSK 512/14 LEX nr 1755909).

Można wprawdzie stawiać tezę, że gdyby pierwotny projekt byłby poddany pod głosowanie to i tak logicznie powinien on przepaść w głosowaniu, zakładając, że członkowie głosują świadomie znając uzasadnienie stanowiska dwóch członków zarządu stanowiącego podstawę do nadania treści zaskarżonej uchwały. Wynik głosowania mógłby być jednak inny gdyby nieobecni członkowie przygotowali się do zgłoszenia poprawek do nowego projektu zgłoszonego przez zarząd. Zakładając prawidłowość działania organów spółdzielni nieobecni mogli przewidywać, że przedmiotem głosowania może być jedynie uchwała, której projekt był wyłożony i udostępniony do wglądu członkom spółdzielni i ewentualnie zgłoszone poprawki. Nie mogli jednak zakładać, że wcześniejszy projekt w ogóle nie zostanie poddany pod głosowanie a będzie głosowany zupełnie inny projekt. Przy zgromadzeniach taka wadliwość nie miałaby wpływu na ważność uchwały jedynie w przypadku, gdyby w poszczególnych częściach zgromadzenia brali udział wszyscy członkowie spółdzielni uprawnieni do głosowania bo tylko wówczas cel wyłożenia projektu celem zapoznania się z nim członków zostałyby uchylony skoro wszyscy członkowie mogliby zapoznać się z nowym projektem na zgromadzeniu. Takiej frekwencji strona pozwana nie wykazała. Inicjatywa do opracowania projektów uchwał zgodnie ze statutem (...) służy zarządowi oraz członkom spółdzielni przy poparciu projektu przez co najmniej 10 członków. Skoro na skutek wniosku tylko dwóch członków zarządu sporządzono nowy projekt to należy przyjąć, że było to arbitralne działanie zarządu i jako takie narusza normę art. 8^(3) ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Nowy projekt uchwały nr (...)(k. 12-13) został więc sporządzony z naruszeniem 14 dniowego terminu wynikającego z art. 83 ust. 10. Należy także zgodzić się ze stanowiskiem wyrażonym przez Sad Okręgowy, że wskazane uchybienia proceduralne pozbawiły powódkę możliwości zgłoszenia poprawek do projektu, który ostatecznie przybrał formę uchwały a tym samym pozbawił powódkę i innych spółdzielców możliwości głosowania nad innym lepszym sposobem podziału wyniku finansowego.

Za utrwalony należy uznać pogląd, że źródłem interesu prawnego członka spółdzielni jest jego stosunek członkostwa, z którego wynika uprawnienie do udziału w walnym zgromadzeniu członków, głosowania i kwestionowania uchwał zarówno w drodze uchylenia uchwały, jak i żądania ustalenia jej nieważności wobec sprzeczności z prawem (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2010 r., IV CSK 24/10, OSNC 2011/3/30 i orzeczenia w nim powołane, z dnia 14 marca 2013 r., II CSK 382/12, nie publ. oraz z dnia 24 stycznia 2014 r. sygn. akt V CSK 113/13). Powódka miała więc interes prawny w ustaleniu nieważności na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. z art. 8³ust. 10 i 12 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz. U. 2003r. poz. 1022) i w zw. z §109 i §123 Statutu pozwanej spółdzielni. Powyższe czyni apelację niezasadną. Wobec powyższego orzeczono o oddaleniu apelacji jako bezzasadnej na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie §8 ust.1 pkt 1 i §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015r. poz. 1800).

SSA Sławomir Jamróg SSA Andrzej Struzik SSA Paweł Rygiel